

Nr 835

Av herr Nordgren m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 124, angående inrättande av ett institut för långfristig kreditgivning till mindre och medelstora näringsföretag, m. m.

(Lika lydande med motion nr 687 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 124/62 angående AB Företagskredit har statsrådet och chefen för finansdepartementet framlagt ett förslag, vilket i stort sett ansluter sig till de riktlinjer för ett blivande kreditinstitut, som föreslagits av 1960 års företagskreditutredning. Enligt vår mening är det framlagda förslaget väl ägnat för sin uppgift att tillgodose de mindre och medelstora näringsföretagens långsiktiga behov av sekundärkrediter.

En punkt i propositionen, som enligt vår mening bort närmare utvecklas, är r ä n t e n i v å n för det blivande bolagets upplåning. Detta problem sammanhänger nära med upplåningens relation till summan av bolagets eget kapital och garantifond. I såväl utredning som proposition förordas att upplåningen skall få uppgå till högst sex gånger summan av bolagets eget kapital och garantifond, vilket anses innebära en rimlig avvägning med hänsyn till institutets karaktär och upplåningsart. Departementschefen anför i detta sammanhang: »Med den nu angivna begränsningen av upplåningsrätten bör enligt min mening förutsättningar ha skapats för att institutet skall kunna erhålla en upplåning på *förhållandevis* (kurs. här) gynnsamma villkor.» Enligt vår mening bör det blivande institutet organiseras så att upplåningen inte bara kan ske på »förhållandevis» gynnsamma villkor utan över huvud taget kunna ske på så goda villkor som marknaden kan erbjuda. Om den i propositionen föreslagna relationen mellan upplåning och eget kapital är sådan att den driver upp räntan, bör enligt vår mening relationen ändras, lämpligen genom ökning av bolagets aktiekapital, så att upplåningen kan ske på gynnsammare villkor. Under remissbehandlingen har för övrigt bank- och fondinspektionen samt allmänna pensionsfonden förordat en annan relation mellan upplåning och eget kapital så att bolaget får möjlighet upplåna erforderliga medel till lägsta möjliga ränta.

Det kan visserligen hävdas, att långfristiga sekundärlån innebär en långgivning som är mera riskbetonad än lån mot bottenkredit och att en skillnad i räntenivå mellan dessa båda lånekategorier bör finnas. Men enligt vår mening är detta närmast en sak som den kreditgivande institutionen, i detta

fall AB Företagskredit, har att beakta vid fastställande av sin egen räntemarginal. Denna marginal bör på sedvanligt sätt kunna inkludera erforderlig riskmarginal. Däremot bör bolagets egen upplåning inte rimligen behöva ske på sådana villkor, att man även här får räkna med en högre ränta. Enligt vår mening bör AB Företagskredits upplåning kunna ske på villkor likartade dem som gäller för AB Industrikredit. Skulle en högre obligationsränta gälla för AB Företagskredit, som dessutom får räkna med viss av sekundärkrediterna betingad riskmarginal, kan utlåningsräntan bli så hög att institutets syfte äventyras.

AB Företagskredits utlåningskapacitet föreslås till maximalt 100 miljoner kronor. I förhållande till uppgiftens storlek är detta belopp enligt vår mening i minsta laget. Vi anser oss dock kunna acceptera en sådan kapacitet under startskedet och till dess närmare erfarenheter vunnits av verksamheten. En lägre kapacitet än 100 miljoner kronor blir emellertid även i startskedet helt otillräcklig.

Om en annan relation än den i propositionen föreslagna mellan utlåningskapacitet och fonder skulle innebära möjlighet till lägre utlåningsränta för det blivande bolaget, anser vi att åtgärder i sådant syfte bör beslutas i samband med bolagets tillkomst. Härvid bör emellertid inte den redan nu knappa utlåningskapaciteten minskas, utan i stället bolaget förses med tillräckliga fonder för att möjliggöra upplåning på gynnsamma villkor. Med bibehållande av den i propositionen föreslagna utlåningskapaciteten 100 miljoner kronor men med tillämpning av bank- och fondinspektionens förslag att kapaciteten sättes till fem gånger summan av bolagets aktiekapital och garantifond erfordras en ökning av dessa. Vi hemställer att det föreslagna aktiekapitalet höjes från 4 till 5 miljoner och garantifonden från 12 till 14 miljoner kronor, varigenom bolagets utlåningskapacitet skulle bli oförändrat 100 miljoner kronor och bolagets upplåning kunna ske på gynnsammare villkor.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att aktiekapitalet i AB Företagskredit höjes från i propositionen föreslagna 4 till 5 miljoner och att garantikapitalet höjes från i propositionen föreslagna 12 till 14 miljoner kronor i syfte att möjliggöra gynnsammare upplåningsvillkor för AB Företagskredit och bibehålla bolagets upplåningskapacitet vid i propositionen föreslagen storlek, 100 miljoner kronor.

Stockholm den 10 april 1962

Hans Nordgren

Gösta Darlin

Lennart Stiernstedt
